

چشمہ نور

نتیجہ فکر

مولوی سید نور اللہ شاہ سیالکوٹی رحمۃ اللہ علیہ

ملنے کا پتہ

عبدالرشید سلطان قادری

پریم گلی نمبر ۵۳ دہلی محمد رڈ لاہور

اے خداوند دو عالم اے پناہ بیگسار
از طفیل سید الکوین ختم المرسلین
بطفیل سید مولا علی المرتضیٰ
بطفیل خواجہ بصری حسن نوریں
بطفیل حضرت داؤد طای و سببا
بطفیل ترمی سقطی پیشوائے کمالاں
بطفیل بو بکر شبلی چراغ ضوفاں
بطفیل شیخ خرقان بو الحسن عالی مقام
بطفیل دستگیر و عبد قادر ذوالعطاء
بطفیل شاہ کبیر الدین شاہ اولی
بطفیل شاہ منور نور عرفان معرفت
بطفیل شیخ احمد والی ملتان شریف
بطفیل صدق و صدیق شیخ و مقتدا
بطفیل شاہ شعیب و کن او تور ڈھیر
بطفیل حضرت عبد الغفور تاجدار
بطفیل حضرت سلطان محمود اوان
قاضی قدر و قضا و راضی راہ رضا
بطفیل حضرت محبوب عالم ستر حق
بر غلامان شجر خوبی و دو عالم آخسہاء
بندہ غلامکار محبوب علی رحیمی دہلوی

مالک ارض و سما و خالق کون و مکاں
بہتر و بہتر شفیع مجاہد انجلیں
ممشکل کشائے دو جہاں و ابن عم مصطفیٰ
اے حبیب انجمن محبوب رب العلمین
حضرت معروف کرمی مقتدر و پیشوا
حضرت جنید بغدادی جنید وصالاں
عبد واحد بو الفرج شیخ شموخ طوسیہاں
بو سعید خورزمی و منظر سید العلماء
بامریاں لا تحف فرمان افعل ما تشاء
واقف اسرار ربانی خفی و ہم جلی
شاہ عالم دہلوی و عہد عدل و معرفت
اے جنید شاہ پشاور جسم اودار و لطیف
حضرت حافظ محمد رستمائے اولیاء
عالم علم لدنی عاطفی بے رنج و دیر
والہی ملک صوت و راز حق رازدار
پادشہ راہ ہدایت رہنمائے کمال
کامل و تحمل قلیل تیغ عشق منتجی
واقف اسرار ربی عالم علم ادق
حاجی الحرمین بر عبد الرحمن شہید نواہ
کرامت بر نگاہ رس آفت کبریٰ مدنی مدظلہ العالی

پیش لفظ

میرے غم محترم مولوی نور اللہ شاہ صاحب نور (م ۱۹۴۸ء) رحمۃ اللہ علیہ، ساکن کشمیری محلہ شہر سیالکوٹ۔ حضرت قاضی سلطان محمود صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے مخلص مرید اور سچے جاں نثار تھے۔ شعر و ادب کا پاکیزہ ذوق رکھتے تھے۔ آپ نے حضرت قاضی صاحب اور اپنے پیران سلسلہ کی منقبت میں فارسی اردو اور پنجابی زبان میں کئی قصائد اور مثنویاں تصنیف فرمائی ہیں۔

حضرت قاضی صاحب کی وفات کے بعد انھوں نے اپنے کلام کا کچھ حصہ "چشمہ نور" کے نام سے مرتب کر کے اسلامیہ سسٹم پریس لاہور سے شائع کروا دیا۔ اور اس مجموعہ میں اپنے کچھ دیگر سنگیوں (حضرت قاضی صاحب کے مرید آپس میں ایک دوسرے کو سنگی کے لفظ سے پکارا کرتے تھے اور یاد کرتے تھے) کا منقبتیہ کلام بھی شامل کر لیا۔

یہ مجموعہ اب دوسری بار میرے محب اور مخلص دوست حاجی عبدالرشید سلطانی صاحب دام ظلہ حضرت قاضی صاحب کے عرس کے موقع پر حضرت صاحب کے معتقدین و متوصلین میں تقسیم کرنے کیلئے شائع کر رہے ہیں۔

شروع میں حضرت قاضی صاحب رحمۃ علیہ کے مختصر حالات واقعات
بھی شامل کر دیئے ہیں تاکہ حضرت کی ایک مختصر سی نورانی جھلک بھی
قارئین کے سامنے آجائے۔

جناب حاجی عبدالرشید صاحب سلطانی صاحب دَامِ ظَلَّة
حضرت قبلہ قاضی صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے دو مخلص سنگی خلیفہ
جناب مستری احمد بخش صاحب قبلہ رحمہ کے پوتے ہیں اور خود بھی
بچپن میں حضرت قاضی صاحب رحمۃ اللہ علیہ کی زیارت سے
مشرف ہو چکے ہیں اور میاں فضل الدین امرتسری کے نواسے
ہیں۔

فقر خاکیائے محبوب دَامِ ظَلَّة

سید نور محمد قادری
چک ۱۵۔ شمالی (گجرات)

یکم اپریل ۱۹۷۹ء

○ حضرت قاضی سلطان محمود صاحب رحمۃ اللہ علیہ

سرزمینِ گجرات کسی دور میں بھی عظیم نہیں رہی۔ اسکی گود میں بڑی بڑی صاحبِ علم و فضل ہستیاں پروان چڑھتی ہیں۔ ایسی عظیم ہستیاں کہ جنگی جوت سے اہل دل رہتی دنیا تک کسبِ فیض کرتے رہیں گے حضرت شاہ دولہ دریائی رحمۃ اللہ علیہ کا دربار صدیوں سے مزجِ خاصِ عام ہے۔ سائل لٹوٹے ہوئے دل کے کرتے ہیں اور مرادوں سے کھری ہوئی جھولیوں کے ساتھ واپس جاتے ہیں۔

صوفیائے کرام میں سے حضرت نوشہ گنج بخش قادری حضرت بابا جنگو شاہ صاحب سہروردی۔ حضرت خواجہ خان عالم صاحب نقشبندی اور سامیٹ کالواں والے صاحب رحمۃ اللہ علیہم علماء و فضلاء میں سے

علیہ حضرت شاہ غوث علی قلندر پانی پتی رحمہ اللہ بابا جنگو شاہ صاحب کو قلندر عصر سمجھتے تھے ایک موقع پر آپ نے فرمایا "قلندر وہ ہے کہ تجریدِ لفرید میں یکتا اور بے پرواہ ہو اور تمام عالم کا حال اس پر آئینہ ہو اور جو وصف کہ عارفوں میں ہونا چاہیے اس میں بے مثل ہو شرط یہ ہے کہ مجذوب بھی ہو اور سالک بھی۔ جیسے حضرت شیخ شرف الدین بو قلندر تھے یا اس زمانے میں حضرت جنگو شاہ گندے ہیں؟" صاحب (تذکرہ غوثیہ مطبوعہ دہلی بار چہارم ص ۱۶۷) ممکن ہے کہ حضرت جنگو شاہ صاحب کی زیارت کیلئے غوث علی شاہ ملہو کھڑے بھی آئے ہوں

مولانا صغریٰ صاحب روجی مولوی عبداللہ صاحب (چک عمر) مولانا
عبدالخالق کھوڑی رحمۃ اللہ علیہم اور شعرا و ادبا میں سے احمد یار خان
صاحب - محمد بوٹا - چوہدری خوشی محمد ناظر اور پیر فضل حسین صاحب
فضل ایسی ہستیاں ہیں جنہیں علمی - مذہبی اور ادبی دنیا کبھی فراموش
نہیں کر سکتی۔

حضرت قاضی سلطان محمود صاحب آدان شریف والوں کا شمار بھی
ان ہی باکمال ہستیوں میں ہوتا ہے۔ اور آج کی صحبت میں ہم ان کے
حالات و واقعات پر مختصر روشنی ڈالیں گے۔

آپ ۱۸۳۷ء تا ۱۲۵۶ھ کو آوان شریف ضلع گجرات کے ایک بزرگ
گھرانے میں پیدا ہوئے۔ باپ کا اسم گرامی محمد عنوث تھا جو اپنے علم و فضل
اور شرافت بسی کی وجہ سے دور دور تک مشہور تھے۔

آپ نے درس نظامی کی تکمیل حاجی والہ (گجرات) تھو آ محرم
دکھنپور (غور غشتی) اور پیر زنی (پشاور) کے علماء سے کی تھی۔ درس نظامی
کی تکمیل کے بعد اتمان زنی تشریف لے گئے جہاں مولانا کافر ڈھیری
کا درس قرآن و حدیث مرجع خاص و عام بنا ہوا تھا۔

بیضاوی شریف کے درس کی تکمیل کے بعد آپ ایک طالب علم
نسا تھقی کے ساتھ سید و شریف میں (ریاست سوات)

۱۔ مقامات محمود مرتبہ لذاب معشوق حسین خان مطبوعہ لاہور ۱۹۶۳ء ص ۵۴

۲۔ مقامات محمود مرتبہ لذاب معشوق حسین خان مطبوعہ لاہور ص ۵۷

۳۔ وہی ص ۵۸

پیر الشخانہ ان تعلیم و تربیت

قطب عصر حضرت اخوند عبد الغفور صاحب قادری
 (المعروف بابا سوات) کی خدمت اقدس میں حاضر ہوئے۔ اس
 زمانہ میں حضرت اخوند صاحب کی ذات مبارکہ مرجع خلایق
 بنی ہوئی تھی۔ کابل۔ ایران اور ہندوستان کے گوشے گوشے
 سے طالبان حق جو حق درجوق سید و شریف حاضر ہوتے اور
 اس آفتاب ہدایت و معرفت کے نور سے فیض یاب ہوتے
 حضرت اخوند صاحب آپ سے بڑی محبت اور شفقت سے
 پیش آئے اور رمضان المبارک ۱۲۸۲ھ کی ایک مقدس صبح
 کو شرف بیعت سے آپ کو ممتاز فرمایا اور خدام درگاہ سے سبزنگ
 کی ایک دستار منگو کر آپ کے سر مبارک پر بطور دستار فضیلت باندھی
 حضرت اخوند صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے دربار میں موجود سجادہ نشین
 حضرات نے بھی اس دستار فضیلت کے پیچ باندھنے میں حصہ لیا۔

مختصر حالات حضرت اخوند صاحب رحمۃ اللہ علیہ
 مشہور ادیب علامہ عرشی حضرت اخوند صاحب کے حالات
 کے بارے میں رقمطراز ہیں۔

سید و بابا۔ اولیاء اللہ میں شمار کئے جاتے ہیں۔ آپ کا
 نام شیخ عبد الغفور ہے۔ لیکن شہرت مختلف القابات سے
 ہوئی۔ ہندوستان افغانستان۔ پنجاب۔ عراق۔ عرب تک
 میں آپ کا شہرہ ذیل کے ناموں کے ساتھ پہنچا۔ سید و بابا۔

سوات، صاحب۔ اخون صاحب۔ سید و غوث۔ اخون بیگی و غیرہ۔

آپ کی ولادت بالائی سوات موضع جابری میں ۱۷۹۴ء مطابق ۱۲۱۳ھ میں ہوئی۔ سلسلہ نسب افغانوں کی متدین اور متقی قوم رہی ہیں ملتا ہے۔ آپ کے تقویٰ کا یہ عالم تھا کہ آغاز عمر میں جس بھینس کا دودھ پیتے تھے اس کو رسی سے باندھے ہوئے چرایا کرتے تھے تاکہ کسی کی فصل نہ کھا جائے مختلف مقامات کی سیاحت کر کے آپ نے علوم ظاہر اور سلوک باطن کی تکمیل کی۔ پھر مختلف علاقوں میں قیام کرتے اور تبلیغ و ارشاد سے لوگوں کی اصلاح کرتے رہے۔

بالآخر ایک نیک خاتون سے شادی کر کے ۱۸۴۵ء میں سیدو شریف میں مقیم ہو گئے۔ یہاں رہ کر آپ نے کتب حقائق کے درس سے اہل ارادت کی تربیت شروع کر دی۔ ان دنوں سوات و ملحقات میں طوائف الملوکی، مفسد و فتن بدعات، منکرات کا بہت زور تھا۔ سخت ضرورت تھی کہ کوئی اللہ کا بندہ گمراہ انسانیت کو راہ راست پر لانے کے لئے زندگی وقف کر دے آپ کے قیام سے یہ ضرورت پوری ہوئی۔ امراء غریبا و علماء وغیرہ ہر طبقہ کے لوگ آپ کے حلقہ ارادت میں داخل ہوئے جن کی تعداد لاکھوں تک پہنچتی تھی۔ امر معروف اور نہی منکر آپ کا شعار تھا۔ طریقت اور شریعت دونوں کی پابندی کی تلقین فرماتے تھے۔

اُس زمانے کے والیان ملک، شاہانِ کابل، غزنی خاں نواب
دیر، جہتر صاحب چترال، رؤسائے پشاور و بنوں، ہزارہ، ہمند۔
آفریدی اور وزیر ی سب کے سب آپ کے عقیدت مند اور
جاں نثار تھے۔ آپ کے پیلیوں خلفاء افغانستان و سرحد کے
لوگوں و عرض میں پھیل کر تبلیغ کا فریضہ سرانجام دیتے تھے۔ آج بھی ان
علاقوں کی تمام خالقا میں بالواسطہ آپ ہی کے فیضِ کرم سے وابستہ
ہیں۔ امن و امان اور رشد و ہدایت کا فرض پورا کر کے یہ بزرگ وجود
۱۲۹۵ھ ۱۸۷۷ء کو سید و شریف میں راہی آخرت ہو گیا۔

ماہنامہ فیض الاسلام راولپنڈی، سوات نمبر، مرتبہ مرثیہ مرثیہ امیر شری ۳۳ تا ۳۴
(تخصیص)

سید و شریف میں حاضری مختلف اوقات میں

۱۲۸۳ء سے لیکر حضرت اخوند صاحب رحمۃ اللہ علیہ کی وفات
مبارک تک، اور اس کے بعد بھی آپ باقاعدہ سید و شریف حاضر
ہوتے رہے۔ آدان شریف سے لیکر سید و شریف تک کا فاصلہ
آپ پیدل طے فرماتے کبھی اکیلے اور کبھی ہمراہیوں کے ساتھ۔ ان
مبارک سفروں میں جن جان نثاروں کو ہمراہ رہنے کا شرف نصیب
ہو تا رہا ان میں فارسی زبان کے خوش گوشا مولوی نور اللہ شاہ
نور سبکوٹی (اس فقیر کے حقیقی علم مکرم)۔ حاکم سمندر خاں ملتان
اور امام الدین جہلمی نمایاں حیثیت کے مالک تھے۔

۱: ماہنامہ فیض الاسلام راولپنڈی سوات نمبر ۳۳ تا ۳۴

۲: مقامات محمود مرتبہ نواب معشوق حسین خاں لاہور ۱۳۱

دوران سفر کی ایک کرامت :- آف کھلا بٹ نے

ایک دفعہ راقم الحروف سے حضرت قاضی صاحب رحمۃ اللہ علیہ کی ایک کرامت کو اس طرح بیان فرمایا کہ ایک دفعہ حضرت قاضی صاحب اپنے ہمراہیوں کے ساتھ جن میں مولوی نور اللہ شاہ صاحب سیالکوٹی بھی شامل تھے "ترکی" کی پہاڑیوں میں سرگرم سفر تھے۔ زادِ راہ صرف بھنے ہوئے چنے تھے۔ گرمی شدید اور پینے کے لئے پانی کسی شاذ و نادر جگہ پر ہی دست یاب ہوتا تھا اس لئے آپ نے ہمراہیوں سے فرمایا کہ جب بھوک لگے تو چنے بالکل قلیل مقدار میں کھاؤ۔ کیونکہ چنوں کو زیادہ کھانے سے پیاس میں اضافہ ہو سکتا ہے اور پانی اس علاقہ میں تقریباً یاب ہے۔ لیکن مولوی نور اللہ شاہ صاحب کو جب بھوک لگی تو انہوں نے پیٹ بھر کر چنے کھا لئے جس کی وجہ سے پیاس میں شدت پیدا ہو گئی اور وہ ماری بے تاب کی طرح ترپنے لگے۔ حضرت قاضی صاحب رحمۃ اللہ علیہ نے جب یہ دیکھا تو اپنے ہاتھ کی انگوٹھی اتار کر شاہ صاحب کو دی اور فرمایا شاہ صاحب اس انگوٹھی کو آپ کے نانا جان (سرورِ دو جہاں صلی اللہ علیہ وسلم) کا اسمِ کندہ ہے اسے منہ میں رکھ لیں شاید اس سے کچھ افاقہ ہو جائے۔ شاہ صاحب نے اس انگوٹھی کو منہ میں رکھا تو انہیں ایسا محسوس ہوا کہ میٹھے اور ٹھنڈے دودھ کی نہران کے منہ میں جاری ہو گئی۔ اور پیاس کی شدت واضطراب فرحت بخش ٹھنڈک میں تبدیل ہو گیا۔

خان محمد سرور خاں صاحب نے فرمایا کہ یہ واقعہ انہیں مولوی نور اللہ شاہ صاحب نے خود بتایا تھا (قادر ی)

خلافت ۱۲۹۰ھ میں حضرت اخوند صاحب رحمۃ اللہ علیہ نے آپ کو خلافت سے نوازا اور فارسی میں ارشاد فرمایا، "مولوی راہِ حق بگو" اور ساتھ ہی ارشاد کیا کہ تمہارا فیض شاہد ولہ صاحب رحمۃ اللہ علیہ دریائی (مہاشاہ) گجرات کے پاس ہے۔

حضرت شاہد ولہ صاحب کے فیوض عالیہ : حضرت اخوند صاحب کے ارشاد کے بعد آپ کا زیادہ وقت حضرت

شاہد ولہ صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے مزار اقدس پر گزرنے لگا۔ اُس زمانے میں حضرت شاہد ولہ صاحب کا مزار بالکل معمولی حالت میں تھا۔ آپ نے زرِ کثیر صرف کر کے عالی شان مزار اور خوبصورت مسجد تعمیر کروائی۔ مشہور مؤرخ منشی محمد دین فوق صاحب مرحوم اپنے ایک مضمون "شاہد ولہ دریائی" کے آخر میں لکھتے ہیں حضرت کے مزار پر جناب قدوۃ السالکین زبد العارینی حضرت قاضی سلطان محمود صاحب سجادہ نشین آوان شریف نے پختہ روضہ تعمیر کرا دیا ہے۔

مختلف مزارات عالیہ پر حاضری : حضرت شاہد ولہ صاحب کے روحانی ارشاد کے

مطابق آپ نے لاہور، حجرہ شاہ مقیم، کھڑی شریف، بٹالہ شریف، کلانور

۱۔ مقامات محمود نواب معشوق حسین خان مطبوعہ لاہور ص ۱۳۷

۲۔ وہی ص ۱۳۷۔

۳۔ "صدفی" ہندی بہاؤ الدین جنوری ۱۹۱۱ء ص ۸

اور سیالکوٹ وغیرہ کے مزاراتِ عالیہ کی زیارت کی۔ اس سلسلہ میں آپ
حضرت داتا گنج بخش علیہ الرحمۃ کے مزار پر انوار پر بھی حاضر ہوئے۔

حضرت غوث بہاؤ الحق والدین اور دوسرے مزاراتِ عالیہ کی زیارت
کے لئے ملتان بھی تشریف لے جاتے اور دورانِ قیام حضرت مولانا عبدالرحمن
ملتان رحمتہ اللہ علیہ کی مسجد میں قیام فرماتے۔ اور جب سیالکوٹ تشریف
لے جاتے تو اپنے محبوب مرید و خلیفہ حافظ عبداللہ شاہ صاحب رحمۃ اللہ علیہ
(م ۱۹۴۱ء) کے ہاں قیام فرماتے۔

آوان شریف میں
دریں علوم اسلامیہ

بڑی مدت تک آپ آوان شریف میں علوم
اسلامیہ کا درس بھی دیتے رہے۔ دُور دور
سے تشنگانِ علوم فیض یاب ہونے کے لئے حاضر ہوئے جن سعاد
مندوں کو آپ کے حضور زانوئے تلمذانہ کرنے کا موقع ملا۔ اُن میں موجودہ
سجادہ نشین اور میرے آقا و مولیٰ حضرت صاحبزادہ محبوب عالم صاحب دام ظلہ
اور میرے برادرِ اکبر حافظ شاہ ولایت صاحب (م ۱۹۱۵ء) شامل ہیں۔

حضرت کے خلفاء
مُرید اور معتقدین

آپ کے خلفاء مریدین اور معتقدین
کا حلقہ بہت وسیع تھا۔ پشاور سے لیکر
کلکتہ تک کے لوگ آپ کی خدمتِ اقدس میں حاضر ہو کر فیض یاب ہوتے
چند مُت از اسماء گرامی یہ ہیں۔

خلفاء : حافظ عبداللہ شاہ صاحب (مدفون چک شہ شمالی گجرات)
(۱۹۴۱ء) مولوی سراج الدین صاحب لاہور۔ پیر شیر شاہ صاحب ٹنڈی مہانی

لہ : مقاماتِ محمود مرتبہ معشوق حسین خاں ص - ۲۲۴ ، ۲۲۵

لہ : وہی - ص ۱۴۷

لہ : وہی - ص ۱۴۸

ملانیا زارین تیراہی صاحب - پیرچن شاہ صاحب راولپنڈی - مولوی
 تحلیل الرحمن صاحب ڈھوک شمس - مولوی عبدالرحمن صاحب دیوبندی -
 مستری احمد بخش صاحب - سائیں فتح دین صاحب ساکن مقصود پور
 ریاست کپور تھلہ - مولوی نیاز محمد صاحب جالندھری رحمۃ اللہ علیہم اور موجودہ
 مجاہد نشین حضرت صاحبزادہ محبوب عالم صاحب دام ظلہ مریدین - حکیم الامت
 علامہ اقبال - میاں غلام جیلانی منصف (والد میاں عبدالباری صاحب سابق صدر
 پنجاب مسلم لیگ) میاں عبدالباری صاحب نواب معشوق یار جنگ مترجم ابن رشد و
 فلسفہ ابن رشد - خان غلام احمد خاں صاحب سابق افسر مال ریاست جموں کشمیر -
 چوہدری غلام غوث صدیقی صاحب مصنف مثنوی صدیقی - عبدالقیوم خاں صاحب
 سابق ڈی - آئی - جی پنجاب - نواب غلام حیدر خاں آف کھلا بٹ مولوی صفی الدین
 صاحب - پروفیسر کلکتہ یونیورسٹی رحمۃ اللہ علیہم -

مندرجہ بالا حضرات میں سے چوہدری غلام غوث صدیقی اور خان عبدالقیوم
 خان صاحب کی حقیقت کا یہ عالم تھا کہ انہوں نے اپنے متعلقین کو وصیت
 کر رکھی تھی کہ جب وہ فوت ہو جائیں تو انہیں حضرت قاضی صاحب رحمۃ اللہ
 علیہ کے مزار شریف کے پائین میں دفن کیا جائے - چنانچہ یہ دونوں حضرات
 حسب وصیت آوان شریف میں حضرت قاضی صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے مزار
 اقدس کے پائین میں ابدی نیند سو رہے ہیں - ع

خدا رحمت کندا میں عاشقان پاک طینت را

۱: تفصیل کے لئے ملاحظہ ہو - مقامات مسعود کا گیارہواں باب، خلفاء غلام
 علیہ: ملاحظہ ہو میرا مضمون "سلسلہ قادریہ میں علامہ اقبال کی بیعت" ماہنامہ ضیاء حرم

لاہور - اپریل ۱۹۷۵ء ص ۴۳ تا ۴۶

تہ فخر مرتبہ نواب مشتاق احمد خاں لاہور ۱۹۷۶ء ص - ۲۷۱

معتقدین : نواب محمد زمان خاں آف کھلاہٹ، نواب فخر یار جنگ آباد
سابق وزیر خزانہ ریاست حیدر آباد دکن۔ مسیح الملک حکیم اجل خاں صاحب
مولوی نواب الدین صاحب (والد ماجد حافظ منظر الدین)

نواب فخر یار جنگ مرحوم کی عقیدت، کاتویہ عالم تھا کہ وہ جب آوان
شریف حاضر ہوتے تو گجرات سے آوان شریف کا بائیس میل کا فاصلہ پیدل
طے کرتے اور سواری پر جانا سودا دے سہکتے

حضرت کے غیر مطبوعہ
مکتوبات اور طرز تحریر
نواب معشوق یار جنگ نے اپنی سہیل
تصنیف "مقامات محمود" میں حضرت

صاحب کے کچھ فارسی اور اردو خطوط بھی دیئے ہیں خطوط اگرچہ
بہت ہی کم تعداد میں نواب صاحب کو مہیا ہوئے تھے لیکن پھر بھی جو
ہیں وہ فارسی شعر و ادب کا عمدہ نمونہ ہیں۔ ذیل میں ہم حضرت رحمۃ اللہ
علیہ کے دو غیر مطبوعہ اور حضرت کے چھوٹے بھائی میاں محمد مسعود صاحب
رحمۃ اللہ علیہ کا ایک غیر مطبوعہ خط درج کر رہے ہیں۔ تینوں خطوط فارسی
زبان میں ہیں اور فصاحت و بلاغت کا نفیس اور عمدہ نمونہ ہیں
حضرت صاحب کے دونوں خط میرے والد مکرم حضرت حافظ
عبد اللہ شاہ صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے نام ہیں۔ پہلا خط ۱۸۹۱ء اور
دوسرا ۱۹۰۶ء میں لکھا گیا۔ حضرت میاں محمد مسعود صاحب کا خط
پلٹن ۱۹ کے ایک نامعلوم الاسم صوبہ دار صاحب کے نام ہے اور اس میں

بھی والد صاحب کا ذکر ہے۔ خطوط ملاحظہ ہوں۔

خط ۱۸: مشفق ارفق حضرت بابرکت شاہ جیو صاحب سیالکوٹی،

پلٹن ۱۹۔ السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ

امامی (پیش امام) مستی میاں محمد دین متوطن چک خونی متصل

گجرات با "صاحب" عزیز نری دو بار ستم بے حد روا نموده

ارادہ ثالث موقوف بر استصلاح رکن فنون عبیہ و تالون

دنیا دریں حضرت شیخ صاحب فضل الہی جیو اپیل نویس

(لا زال اسمہ مفیضاً علی المستی) فی دارد۔ و بیانش القیاح

مغلطہ طلاق۔ ظلماً و ناحق بر عقیقہ و معصومہ جبراً مقدمہ بعدالت

شرعی و عدلی گجرات و نتیجہ یاس از ہر دو مصر با پیل ایں صاحب

بآں صاحب (یعنی شیخ فضل الہی) عرض سلام مسکینے فرمودہ اطباء

عرض فرمائند تاکہ امدادِ ظلمہ بوقوع نیاید۔ و از حال خود و نور

چشماں شاہ ولایت و بیگم نور فرحت بخشند۔ و شیخ فتح دین را

اسلام علیکم۔ خط بسیار ظاہر نکند و بہ شیخ صاحب گفتگو

بطریق خفیہ تاکہ صاحب بالا ازیں سخن مطلع نہ گردد۔

مسکین سلطان محمود از گجرات

بیت و ہفتم رمضان ۱۲۹۱ھ

حضرت صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے اس دقیق اور بلیغ خط کی تشریح

خط کی پشت پر مشہور ادیب و شاعر پر و فیسر شریف کنجاہی صاحب کے نام لکھا

غلام احمد کے قلم سے ہے جس کی تلخیص حسب ذیل ہے۔

✽ لفاظہ پر ۱۲۹۱ھ کی مہر ہے

مسماۃ "صاحبہ" حضرت صاحبہ کے ایک عزیز مرید کی بیٹی تھی جو
چک بخونی کے امام مسجد محمد دین کے بیٹے سے بیاہی ہوئی تھی جس نے
مسماۃ مذکور کو طلاق بائن دے دی۔ بعد میں اپنی شریعت پرست سے
محبوب ہو کر محمد دین مذکور نے عدالت میں دعویٰ باز کر دیا۔ لیکن گجرات کی
شرعی و عدلی عدالتوں میں جب یہ امر پایہ ثبوت کو پہنچ گیا کہ مسماۃ مذکور کو
طلاق مغلفہ ہو چکی ہے تو عدالتوں نے محمد دین کو رکاوٹ دعوئے خارج کر دیا۔
بعد میں محمد دین کو چند لوگوں کی زبانی معلوم ہوا کہ راولپنڈی میں ایک صاحب
فضل الشریعہ صاحب اپیل نویس ہیں جو اس قسم کے مقدموں کے ماہر ہیں ان سے
مشورہ کرنا چاہیئے اور اگر وہ کہیں تو عدالت اعلیٰ میں اپیل کر دینی چاہیئے۔
والد صاحب ان دنوں راولپنڈی میں بحیثیت پیش امام پلٹن ۱۹ مقیم تھے
جب حضرت قاضی صاحبہ کو محمد دین مذکور کے اس ارادہ کا علم ہوا تو
انہوں نے والد صاحب کو مندرجہ بالا خط لکھا۔

خط ۲ : بنام حافظ عبداللہ شاہ صاحب

مشفق چراغِ دودمانِ اصفیٰ شاہ صاحب
تسلیم۔ مرحمت نامہ نافی پنجم رمضان مخبر بیماری
فرزند ارجمند رسید جناب من آں گل گلشن سعادت و
فرحت را باغبان حقیقی از ہمہ حوادث مامون و مصون
دارد۔ بفضلہ و کرمہ
والسلام مع الکرام
سلطان محمود

۴۔ رمضان المبارک ۱۹۰۶ء

فرزند ارجمند سے اس خط میں مراد سید شاہ ولایت (م ۱۹۱۵ء) ہیں جو حافظ عبداللہ شاہ صاحب رحمۃ اللہ علیہ کے سب سے بڑے بیٹے اور حضرت قاضی صاحب کے شاگرد و مرید تھے۔ حضرت صاحب ان سے بڑی محبت فرماتے تھے۔ حب یہ زیادہ بیمار ہو گئے تو قاضی صاحب نے حافظ صاحب کو مسیح الملک حکیم اجمل خان کے نام ایک تعارفی خط لکھ کر دیا جو درج ذیل ہے۔

”بحر متواج فیوض گلزار ساز و ہلی۔ دام ظلہم النلیل
تسلیم تعظیم۔ اگرچہ ذات معدن برکات فی ذاتہ لیس کملہ
فی ایصال فوائد مگر سائل مطلب خود مولوی حافظ سید عبداللہ
شاہ حیو بابت فرزند دلہند خود شاہ ولایت باعث ہر تحریر
عرضی ایں جانب آمد۔ گستاخی معاف و برہ حال زار او
نظر مرحمت۔ گلستان اقبال خنداں۔

سلطان محمود از سیالکوٹ ۱۵ ربیع الثانی

خط ۳ : خط میاں محمود مسعود صاحب بنام صوبہ دار صاحب
پلٹن نمبر ۱۹۔

تسلیم مع تعظیم۔

مزاج شریف۔ گرازا نا۔ عنبر شامہ آں جناب در عین افطاری
وہین سعید صدور و نہ در رسند ساخت۔ بحضور اقدس
تعرض شدہ و جملہ کیفیت بمیدان بتیان آورده شد۔ ایزد
سبحانہ و ما اعظم شانہ از فضل خویش ایشان را ترقی میسر صودری
بخشد۔ منہ و کرمہ۔

صاحباً بچہ امر خدیج دیریں دتا تیر واقع آمد ازیں موجب مطلع فرمائید
جزاکم اللہ۔

مزاج مبارک حضور پر نور دام ظلہ از کثرت استعمال ادویات
بارہ در معدہ فتورے واقع شدہ از دہلی ادویات تبادلہ
شدہ آمدہ اند۔ آرام و صحت است۔ کمزوری باقی است،
اللہ جلّ جلالہ رحم و فضل کناد آمین
بخدمت شریف جناب اکرم الناس۔ اشرف العباد حضرت پیر
سید حافظ عبداللہ شاہ دام برکاتہ، تسلیم مع تعظیم بعل اکبر جمعدار را
السلام علیکم۔

صاحباً در آں آں جایکے جمعدار است مرزا سر بلند خاں پشاوی
اور اسلامے و پیامے فرمانید و از قبلہ و کعبہ و جہاں الیشاں
را و حضرت جناب مولوی صاحب و جمعدار را السلام علیکم
و دعا پذیر باد محمد مسعود از آوان شریف
، رمضان شریف

نخط اُس زمانہ کا ہے جب حضرت قاضی صاحب رحمۃ اللہ علیہ
میسر الملک حکیم اجل خاں رحمۃ اللہ علیہ کے زیر علاج تھے۔

نواب معشوق حسین خان صاحب رحمۃ اللہ علیہ نے اپنی
بے مثل تصنیف ”مقامات محمود“ میں آپکے وصال

وصال مبارک

پر ایک مستقل باب باندھا ہے جو ۲۵ صفحات، (۶، ۲ تا ۳۰۰) پر پھیلا ہوا ہے
جسہر آپ مرصع علاج و فوات اور تجہیز و تکفین پر تفصیل سے روشنی ڈالی ہے۔
آپ می ۱۹۱۹ء کو فوت ہوئے نماز جنازہ پڑھانے کا شرف آپکے ایک خلیفہ مولانا محمد نیاز الدین
تیرا ہی کہ حاصل ہوا (مرتب سید نور محمد تادری چک ۱۵۰ شمسی رنجرت) حکیم اپریل ۱۹۶۹ء

قصاید و شجرہ حیات

حضرت قبلہ غوث زمان جناب قاضی ربانی
سلطانہ محو صاب

آوا فی رحمۃ اللہ علیہ

۵

قصیدہ حضرت شاہد صاب

گجراتی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نالہ سائے زار از ہزار داستان بقرار از کربہائے
خود شرم سار سید نور اللہ شاہ عفا اللہ عنہ
در مدحت آن گلہ ستہ نو بہار معرفت آفریدگار و شاخصاً
گلزار عشق دلدار مونس غمخوار یعنی شہسوار عرصہ معافی یکہ
تاز میدان رب شناسی و خدا دانی المعروف در آفاق
المشہور در اطباق نہ رواق مصدر کلمات ظاہرہ منظر خوارق
باہرہ ولی کامل عارف و اصل ملکوتیت دستگاہ حضرت

شاهد دولہ صاحب نور اللہ مضجعو و بر مرقدہ کہ بحال ہے۔ جمعیت سر برز دہ ۱۳۵۵

چو فردوس بریں جناب آیات
دوبالا نشا دارد ز آب چنیا ب
خمیر شاں ز شوق حق سرشتند
بوسعت دلکش ہر سو و فضائیش
بکارم دل مراد خویش یا بد
میاں بر لبست چاک سچو آ ہو
بدر گاہ مدار کام جان گفت
بگفت از ہر طرف انبوه مردم
بگفتم چند گفتا نیست انجام
کہ انی گفت خوش صاحب کلا ہے
جناب شاہ دولہ جان ایمان
کہ آنجا شاہ دولہ راست ماوا
چو بوجہل است صد ہار و برہے
بود ہر موز ز ہدش کوہ اوج
نو شتم مدحتش کردم در آغوش
فزون ز امید خود امید دارم
کنم گر تو کنی بر من عنایت
ملائک صبحکہ جا ر و ب گردان

خوشا عشرت سرئے شہر گجرات
عجب شہر انتخاب جملہ پنجاب
بتالش رشک حوراں بہشتند
شدہ مشغول ذکر ہو ہوائیش
رسد گر نامراد آخبا بلا بد
بھید من بر غم چرخ کج برو
بدو گفتم کجا زیناں روی تفت
بگفتم میرود جز تو کسے ہم
بگفتم ہر چہ گفت از پی کام
بگفتم صاحب آن بار گاہے
کہ یعنی وارث تسلیم عرفان
با گجرات است ہر دم فضل مولی
زہے شاہ ولایت کز نگاہے
ز بحر زہد او بر قطرہ موبہ
زمید این نوید آمد چو در گوش
بدر گاہش کنوں روی دل آرم
شہا شایاں شان تو شنایت
بگرد و رفت ای شاہ مردان

نهفته راز غیب است آشکارا
 بملک زهد خشک آتش زنی گر
 فتد برزنگ گر لعل جمالت
 چگونم مهیبت هول تو چو نیست
 غلامان درت خاقان چنید
 نماید کمترین بند گانت
 روانج سکه ات نقش جبین با است
 ز دست قدرت بر آتش تاب
 ز هول قهر تو در دور عالم
 ز تعداد عطایت در زمانه
 اگر الوند در پنبه فشاری
 ز بذلت بحر از بهره درانست
 بحلم وزهد در تقوی گزیدن
 علو منصب بیرون ز احصاست
 ز توای کاشف ستر نهانی
 نیامدم نیاید تا قیامت
 بمرح وصف و توای شاه عالم
 زبان ناکام در وصف تو لال است
 ثنایت قدسیا تراورد جانست
 بعد عهد فیضت مار و کژوم
 ز خلعت بر غبار ارسایه آید

ز روی خاطرت ای عالم آراء
 شر را از شعله نورت زنده سر
 فرنگی را است از زنگی خجالت
 که گز به پیش موشت سرنگونست
 همه از کشت فیضت خوشه چنید
 حصار چرخ پیش قصر شانت
 بروحت از فلک صدا آفرس با است
 سکون گیر و بسان سیم سیاق
 صداء الامان دارد جبینم
 شده تسبیح در کف دانه دانه
 شود در بگ روان چون برگماری
 که آغوشش ز بار در گرانست
 خدا مثلست نه خواهد آفریدن
 که زیر بوریاست عرش راجا است
 شود حل مشکلات دو جهانی
 نظیرت صاحب کشف و کرامت
 رگ یا قوت گشته نال کلکم
 پر پروانه و مشعل مثال است
 دعایت داعیانرا بر زبان است
 سرا پاکشته خضر و عیسوی دم
 چه یار اصرار از جانش زباید

وز دگر بوی خلقت در گلستان
 بیدحت بسته ام دُر درخشان
 مریدین و مجاور نیک بختند
 یکا یک همچو گلها بهار اند
 ولی و عارف و اهل یقین اند
 خصوصاً حضرت کامل مکمل
 جناب مستطاب مرشد ما
 مقدس ذکر و دارم ز بانی !
 سیاهم از گناهان لیک ای نور
 نه گویم من ز سادات کرام
 مرا ای نور بس مخبری غلامی
 شهنشاه طفیل شاه عالم !
 که تا یا بم چو بوی آشنائی
 نگاهی از کرم سوی غریبی
 بدام نفس اماره گرفتار
 کنون چشم دعا در انتظار است
 خداوند اطفیل مقبلانت
 بند نیا بگذرد خوش روزگارم
 الهی تا ملک بر آسمانست
 مژداز روح حمد و هم رسانی !
 جهان ز انوار فیض باد تا باں

شود بلبل گراں گوشتی چو مستان
 ازان شد کاغذم چوں خور افشان
 که دامان چنین پیری گرفتند
 چو زرجعفری کامل عیار اند
 سعیدان ازل سلطان دین اند
 که الطاف خدا اورست شامل
 غیبت مستمندان عنوت اعلی
 اغثنی حضرت عنوت آوایی
 بتعرف شدم نور علی نور
 کمین تر از غلامانت علام
 کزین فخر است کارم راتمانی
 ترجم بر غلام خود ترجم !
 ز شتر نفس بد یا بم رب های
 ز عیش و کامرانی بے نصیبی
 بکام اژدها دیو خو خوار
 که هنگام اجابت نو بهار است
 پیمن و برکت اهل امانت
 کنی بر قول ایمان ختم کارم
 در آنجا نعره سبوحیا است
 بخت در جوار اولشانی !
 مزار او مدار فیضیا باں

گرفتول اُفت ز به عز و شرف

اَللّٰہُ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

در مدحت و منقبت جناب فضایل مآب ولایت یاب
خورشید سپہر ارشاد آفتاب ملک سدا و حضرت قاضی
سُلطان محمد صاحب ساکن آوان شریف رحمۃ اللہ
علیہ رحمۃ تامتہ وافتہ آمین۔

روزگارے شد کہ دارم در دل زار و حزین
آرزوئے مدحت شاہنشینہ دُنیا و دین
قاضی سُلطان محمود آنکہ نام ہمیشہ
نیک ز دبر روی دہا سکہ چون نقش نگین
دُر در یائی حقیقت اختر برنج شرف
شاہباز اوج عرفناں افتخار عارفین
منبع ستر الہی مطہر نور ہمدی !
مخزن گنج حقائق معدن شرع متین !
والی ملک ولایت ہادی گم گشتگاں !
اندر اتلیم ہدایت صاحب تاج و نگین

بحر علم و کانِ علم و ابر فیضانِ خدا
 مقتدائے اہل باطن پیشوائے متقیں
 ارتقاعِ عز و جاهش برتر از شرحِ دیبا
 محترمین بند گانش قیصر و خاتانِ چہیں !
 مردم چشمِ مروت مرجعِ اہل کمال
 در مقاماتِ محبت واقفِ عینِ الیقین !
 روضۂ رضواں بہ پیشِ محفلِ او منفعل
 خاکِ نعلینِ شریفش تحلِ عینِ حورِ عین
 زو متاب از بارگاہِ قبلۂ حاجاتِ خلق
 گر ہوس داری بد نیار و ضۂ خلدِ بریں
 ہر سرِ موی تنم پیدا کند گر صد زبان
 کے اداس از دشتِ شامی چون تو شاہِ نازنین
 ناقصاں را آستانِ کعبۂ مقصود و صا
 کاملان را وصلِ تو معراجِ بروی زمین
 بر درت ای تاجدارِ کشورِ حلم و حیاء
 ہر کہ روشن میکند داغِ غلامی بر جبیں !
 کوس شاہی مینواز د با حصولِ کام و دل
 می شود در ہر دو عالم بے نیاز آن و این
 چوں غلامِ شاہِ جیلانی ہزارانش غلام !
 کرزۂ انصاف بر شاہاں شرفِ دار و بہ بین
 صد حکیم نامور بیمار او سر بردرشن !

شد شفاء یاب و سعید و کامیاب از واصلین
 من که باشم کز مریدانش کجمن خود را شمار
 آنکه صد حکام بالادست دارد خوشه چین
 از هوای نفس سرکش بهر سوراخده ام
 بس ستم کردم بحال زار خود بهش القریں
 جرعه از جام محبت ریز در کام دلم !
 تا ازین دنیای دُور پُر دُر نشانم آستین
 حقه بازیهای چرخ سفلہ طبع دُور نواز
 از پیئے آزار جان من دمسادم در کجین
 از حریم راحت مقصود دُور افتاده ام
 عیش و عشرت شد مخالف محنت و غم ہم نشین
 مشکلی دارم که بر راسی منیرش روشن است
 پس چرا بیوده گویم آ پنجاں یا ایں چنین !
 زلہ از خوان احساں تو خواهم بر دوام !
 تا نباشد خاطر ممتدد و اندوہگین !
 چون توئی در گنج بخشی بعبیل و بے نظیر
 پس کجا مثل تو جویم یاور و یار و معین
 رحمتی فرماید بحال ایں گدا بهر خدا
 از براسی مصطفیٰ آں رحمتہ للعالمین
 بہر آدم نسل او از انبیاء و اولیاء
 بہر بو بکر و عمر و عثمان علی و اصحاب دین

چشم دارد شاه نور اللہ ز خوان فیض تو
 اِنَّ اَصْحَابَ الْعَطَا يَا بَايُكْرُمُونَ السَّائِلِينَ !

باتمام رسید قصیدہ نعتیہ از ملک افتخار سید نور اللہ شاہ

بنے

فضائل مآب سید مولوی چراغ شاہ صاحب مرحوم بخاری
 سیالکوٹی وطنًا

قصیدہ

حضرت قبلہ عنوثی و عنثیا فی جناب قطب
 دائرہ زمان عنوث دوران جناب قاضی
 سلطانی محمود صاحب ساکن آوان شریف از
 سید نور اللہ شاہ صاحب سیالکوٹی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چہ گوئم مدحت عالی جنابے
 نہ مثلش زاد ہرگز مادر دہر
 سپہ معرفت را آفتابے
 بجیتی رہبر کامل نصاب
 در آمد از پس شاہ رسولان
 امین صادق والا خطاب

امام مقتدائے مستطاب
 بیابغ سنت احمد سحاب
 اگرچہ پیش زین بد چوں حباب
 ز فیضش قلب ہا چوں مانتاب
 اتنی شد گلشن از بوم غراب
 کہ خاکش مشک آلبش شد گلاب
 زمین گردید داغ آفتاب
 برائے کافراں مفتوح باب
 پیے اشرا را طوارش عذاب
 نجات یافت در یوم الحساب
 ز نورش روئے او شد مانتاب
 جناب صاحب فیض انتساب
 بسوز عشق حق الحق کباب
 بجاں میداشت از محبوب تاب
 فزوں از آفتابش التباب
 دلش چوں عرش رحمن داشت تاب
 منور از ضیائش آفتاب
 نہ مثلش گوہر آب و تاب
 کہ عالم راست نورش مانتاب
 برنگ صعوہ پیش او عتاب
 چرا نبود ز عشقش رنگ آب

عزیزے شہسوارے غمگسارے
 زمین شرع زو شد رشک گلزار
 ز سعیش دیں قوی شد سمجھندار
 سواد کفر از دلہاء زدودہ
 بیا اے بلبل دلدادہ گل
 شد آواں از وجودش رشک جنت
 ز انوارش کہ بروئی زمین تاب
 بحق مومناں محکم حصاے
 پیے اختیار اخلاقش ہشتے
 ہر آنکس سعیت آں پاک کردہ
 ہر آنکور وی خود آور دوش
 چرا نبود کہ پیرش بود کامل
 چہ پیر محو عشق حق لقا
 براعضائش نشان عشق پیدا
 برا فلاک دلاست اختر نور
 تجلائے صفائش اللہ اللہ
 طلوع قطب عالم از وجودش
 در دریائے وحدت درو عالم
 مریدے خواجہ عبدالغفورے
 مثال میش گروگاں در حضورش
 ہر آنکس این چنین شد پیر کامل

وجودت شد همه نور مجسم
چرا نبود که اصلش غوث دین است
به پیش نور آن تابنده گوهر
غلام غوث محو ذات مولا
غلام غوث کز عرفان برویش
غلام مصطفی آن غوث عالم
غلام مصطفی دین زنده کرده
بشاه ادب و سلطان محمود
که زان خواجہ نموده اکشتاب
غلام غوث در دین انتخاب
نمانده دیگران را آب تاب
به بزم عاشقان عالی خطاب
غلام مصطفی بکشتورده باب
نه باشد مثل او میمون جناب
کز و کفار را شدان انخاب
فیوض عام او مثل سحاب
چہ نور اللہ سرانی نغمه او
که او صافش فروخت از حساب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بعد محمدت رب و دود مدحت سرور انبیاء کاسمه محمود
منقبت آل و اصحاب مسعود این خرف ریزه چند و آه دردمند
بجصور صد نشین پایه بلند و مستند آراء شرع ارجمند پسندیده
قطر اہل پسند عارف ربانی منظر انوار سبحانی مرشد کامل ہادی آگاہ
دل جناب فیض مآب حضرت قاضی سلطان محمود صاحب فاضل
اللہ من بحال نوالہ و افضالہ زاوہ طبع پڑ مرده و فکر افسردہ عاصی
کثیر المعاصی از فضل و ہنر بیدست گاہ سید محمد نور اللہ شاہ بخاری
سیالکوٹی کہ یکی از معتقدان خاص و مریدان با ا خلاص حضرت
ممد و روح است -
خلعت اہل قبولش رزی باد بکرمتہ البنی و آلہ الامجاد (ہو الحق)

بسم اللہ الرحمن الرحیم ط

نور نامت گرچہ دارد خوبی بس بیکراں
گشته از وعظ و مباحث مشہر اندر جہاں
لیک چوں بینم عملہائے زبون و زشت تو
ظلمت کفر ابد صد ننگ میدارد از اں
چند چند این حیلہ و مکر و دروغ بی فروغ
تا یکی ایس غفلت و تا چند این خواب گراں
چشم خود بکشا، از خواب گراں بیدار باش
کن نظر انجا مکار خویش بی چوں عاقلان
در هوا و خاک باز یہا ہمہ عمرت گذشت
روز در حرص و ہوا شب داستان پاشان
اندر این دار تجارت بہر سودا آمدی
بیس کنیز سودا ت حاصل گشت خمران و زیاں
کوس رحلت کاروانہا صبح گاہ بنواختند
بانگ بر نیز آمدہ شور روانہ شور و اں
نیک نامان سعادت مند پیش از صبح گاہ
بر نشستند از ہمہ بروند سبقت بے گماں
ہمراہ تو شدند و دور تر خیمہ زدند
تو بخواب غفلتی گو کے رسی با ہمراہ
نور اندر منزل جانان اگر خواہی شدن

رد طلب کُن بدرقه از شمشوار ملک حیاں
 بادشاه ملک معنی آنکہ خاک پائے او
 افسر و تاج ملائک کحل چشم روشناں
 قاضی سلطان محمود آں کہ ہر جا زو علم
 چاہک آمد بہر پاد بوسش عیاں کوہ گراں
 چوں سلیمان حکم او برائش و بر جاں میرو د
 قیصر و مغفور و خاقاں کمتر پیش چاہکراں
 نکتہ اندر خور مدحش نیاید حاصلم !
 منکر من تا ملک ایران رفت از ہندوستان
 پیر عقلم بہ کہ اندازد عصائے گفتگو
 کے شود ایں تہ طی تا منزل سلمی عیاں
 عرض میدارم کہیں پس دیر نتوان زبیتن
 در ہوائی رو گل بلبیل رود از بوستان
 ای کہ از انوار فیض تو رخشاں آفتاب
 آفتاب مرجمتہاء تو تاباں در جہاں
 بہر شاہ دوسراے یعنی محمد مصطفیٰ
 آں سرگردہ انبیاء و آں بادشاہ مرسلان
 بہر بو بکر و عمر و عثمان علی ہم بہر حسن
 بہر حسین آن نور عین سید دیں پرواں
 کن نظر بر حال زارم رحم بر جان حنر
 بر سرم دست کرم نہ لطف کن بر سیکساں

سوختم در آتش سحر حضور پاک تو !
 شعله شمع است هر مو بر تنم سوزاں طپاں
 دور باشی از جگر کن سوز سحر تی می کشم
 بوی کباب آید بمن دودش رسد بر آسمان
 آب در چشم غانده گر به هائے بی حساب
 صبر از دل میرود چون خس به سیل اندر رواں
 آب غم در انتظار کام دل از سر گذشت
 رفت آرام از تنم خوابم نمی آید شبان
 گر بخوشم در زمان جاں از تنم بیرون رود
 و از ما جبر اگر دم زخم پر گردد از آبم دهاں
 تا بجای باشم بحر ماں مبتلا و خوار و زار !
 نیست جز تو کس رفیق و آشنا و مهربان
 وائے بر حال پریشانم کنز بیسان بگذرد
 نور در نای فراقیت تا بجای باشد طپاں
 نذر پس کن گر قبول افتد یکی حرف بس است
 می نزد گریختن دست دعا و چوں راستان
 تا که پیر روز زنگین چهره تا بان خویش !
 از گلیم شب بروں آرد چو ماه بر آسمان
 تا که باشد از لغزش انجم و خورشید و ماه
 روی صفحات تلک روشن چو رخسار تباں
 تا زین زیب ز رفتار مقوس قامتان

و از عالمانِ عاملان و عارفانِ کاملان
 تا بود در ذاتِ توفیقِ خدا و را از دیا د
 در تزیاید باد فیضت و ایشا اندر جهان
 مسند از فیض تو فیض از ذات تو بادا امیر
 ذات پاکت منظر انوار بادا هر زمان

تہا شد

قصیدہ نعتیہ

بجناب غوثیت مآب قبلہ عالم و عالمیان غوث
 دوران قطب دایرہ ارشاد مرکز استقامت و سدا در ہر
 کامل عارف و اصل دستگیر دو جہاں ملجا و ماوای متمدن
 حضرت قاضی سلطان محمود صاحب ساکن آوان شریف
 ضلع گجرات ادام اللہ ظلال فیوضاتہ علی و علی سائر المستفیدین
 الی یوم الدین از احقر مریدان خاکپاء درویشان محمد خلیل الرحمن
 ساکن ڈہوک شمس ضلع راولپنڈی تحصیل گوجران
 پٹھو ہار

بسم اللہ الرحمن الرحیم ط

چوں شنیدم در محالک خوبی فیضان تو
 ملتحمس گشتم که آیم در شهر آوان تو
 تا باین مسکین ذلیل و مفتقر بے مایه
 گنج عنایت هارسداز جود بے پایان تو
 تو گزشتی در مقام قرب از پیشینیاں
 اولیا گشتند زیر و جملگان خواہان تو
 شاہ دولہ شاہ سیداد یگراں حاجی نجیب
 مع پیرا شاہ شدند آں جملہ در حفظان تو
 چوں منازل معرفت را کردہ طی مسرعا
 تنہیت گفتہ ترا آں عنوت شاہ جیلان تو
 کاں مقابری بودہ مخفی مستتر از عین ودل
 در جہاں گشتہ عیاں از کشف از بتیان تو
 انبیاء و ہم صحابہ کا ندہ گز یا ز یاد
 ہر ہمہ دارند دایم حب جسم و جان تو
 نسبتے داری باینان کو نیاند در مقال
 ای بنیاں را عزیزے بعد از اقران تو
 کس شدہ باشد ندانم از بنیاں مستفیض
 غیر ذاتت ای معین ویاور جمیالان تو
 خوش مبارک باد دائم ای عنایات اللہ

کورسیده در دلت از پیرِ عالی شای تو
 آن شبه غوث الخلائق مزج اهل صفا
 حضرت عبدالغفور آن زبده پیران تو
 یافته هرگاه ترا از نفس و شیطان بس بعید
 اولاً کرده عطا و اه خلعت شایان تو
 گر به بخشی بندگان خویش را مقصود دل
 دور بنود اینچنین از کرم و از احسان تو
 ای علاج دردمندان دی شفاء مرضها
 ای غیاث مستمندان جرعه آب حیوان تو
 خواهیم از بخشی مرا تا زنده گرد و مرده دل
 هم بحق شاغل شوم ای عیسی دوران تو
 یکدم بر ما بزن تا و ابرهیم از مفسدان
 ایکه در ملک ولایت آمده سلطان تو
 آرزو دارند جن و انس هم حور و ملک
 که بمانند بر در کاشانه ات دربان تو
 این سعادت رانه یا بند محض با این التجا
 تاننه حالند بر سر مدته فرمان تو
 گر کسی جوید بعالم با هزاران جد و جهد
 عشق مولی را نیابد غیر از آستان تو
 میرسد هر خادمست را این بشارت با حق
 بگسلد از غیر بنزد دست در دامان تو

ایکه من دیدم ترا غوث الوارث حق الباقین !
 پس چرا کارم چنین اے منظر جانان تو
 من سیاهم خود گناهم منفعل از کرده خویش
 یک نگاہ ذی وجاہ خواهم از عینان تو !
 کر نظر سازند پا کاں مس را اکسیر خوب
 آہنم ساندی طلا از دست زرافشان تو
 اے ولیاں را امام و شیخ اندر معرفت
 من اسیرم کن خلاص از نفس از شیطاں تو
 در گہت یاسیدے دار الشفاء کامل است
 بس فرق فیه در اعداؤ در خلاں تو
 ما مریضان درونی بہر امتشفاء مرض
 آمدیم اینک بقدمت شمع از دربان تو
 کُلُّ مَنْ جَاءَ اِلَيْكَ يَا اِمَانُ الخائفین
 کام دل را یافته شد راجع از ایوان تو
 اسم محموت گرفته جملہ عالم زیر حکم
 ہمچو شاہ غزنوی نصرت شد قربان تو
 سلطنت اولیک بر اولاد آدم بدعیان
 انس و جان را زیر حکمت کردہ آئینان تو
 مدعا و خاطر م بر تو شہا پوشیدہ نیست
 گر رواداری سزد کو سہست در امکان تو
 این اثیم بندگانت نام خود دار و خلیل
 راجی عفو جہرا یم سہست از رحمان تو

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شجره منطومه

سلسله بزرگان قادریه غفوریه ^{تعالی} رضی اللہ عنہ
از خاکسار سید نور اللہ شاہ سیالکوٹی

ۛ

ز جام معینم در کام جاں ریز	آہی بادہ عشق بلا خیز
بدر دلتو سرشک از دیده دیزم	زهر چہ جنت تو پیش آید گریزم
بخورشیدی بر آرائینہ من	ز دل گمرنی لبوزاں سینہ من
ز ہر دروش بدر خود دوا کن	دل پروردہ دروم عطا کن
ز خاطر دور کن افسردگی را	میفتشاں از گلم پتہ مردگی را
ز نقش غیر کن لوح دلم پاک	بحق حرمت سلطان لولاک
علی آں منظر نور ہدایت	بحق حرمت شاہ ولایت
سرور سینہ یاسین و طابا	بحق ہر دو نور چشم زہرا
دور بحر معانی گنج ایقان	بحق مقتدائے اہل عرفاں
لبوز سینہ خود سینہا سوخت	حسن آں کو چو شمع عشق افروخت
کہ نزل درد دل را بود جہاں	بحق آں حبیب پاک یزداں
مباہی بر وجودش نسل آدم	بحق آنکہ شد معروف عالم
بحکمت پیشوائے جملہ ابرار	بحق برائی آں گنج اسرار
جنید آں سر خوش پیمانہ عشق	باقی ز غنجانہ عشق

بحق شبلی تجرید ساماں
 بحق نور عبد الواحد فرد
 بحق آل سمی ماہ کنعاں
 بحق صاحب سجاده شرع
 بحق بو سعید آل قبلہ شوق
 بحق شیخ محی الدین کہ چوں او
 فلک بر قصر جاهش پاسبان است
 بحق رہنمائے جملہ ابرار
 بحق شمع بزم بے مثالی
 بحق شاہ عالم پیر دانا
 بحق حمد پیرائے خداوند
 بحق مومن صدیق کامل
 بحق درد پر درد محمد
 بحق آل سمی پیر مدینے
 بحق آنکہ فیض را و فور است
 بحق شہسوار عرصہ جود
 بہ تن النساء بجاں شکل فرشتہ
 بہ کامش زہر اطعم شکر بود
 بزم نفس سرکش سخت کوشے
 بحق آنکہ چوں از فقر زد دم
 زرنگ ماسوا ہفتانہ داماں
 کہ بزم تیرہ راز شک جنان کرد
 عزیز مصر کند سر پینہاں
 علی ہنکاری اصل فقر افرا
 بجان و تن خمیر مایہ ذوق
 نبرہ کس بمیدان رضا گو
 فضا ئے درگاہ اولامکاں است
 کبیر الدین کلید گنج اسرار
 منور آفتاب لایزال
 ز عشقش شد جہان پیر بنا
 کہ احمد شاہ دین است پیوند
 کہ فیض او جہان را بود شامل
 سرافرازی دہ فیضان سرمد
 کہ آمد نور جاں در عالم تن
 بنامش سکۃ عبدالغفور است
 جہاد نفس را سلطان محمود
 تن و جانش بدرود دل سرشتہ
 نمک بر خوان او اشک بحر بود
 بہ بزم عاشقی دریا خرو شے
 بعلم و حلم شد محبوب عالم

بحق شبلی تجرید ساماں
 بحق نور عبد الواحد فرد
 بحق آل سمی ماہ کنعاں
 بحق صاحب سجاده شرع
 بحق بو سعید آل قبلہ شوق
 بحق شیخ محی الدین کہ چوں او
 فلک بر قصر جاهش پاسبان است
 بحق رہنمائے جملہ ابرار
 بحق شمع بزم بے مثالی
 بحق شاہ عالم پیر دانا
 بحق حمد پیرائے خداوند
 بحق مومن صدیق کامل
 بحق درد پر درد محمد
 بحق آل سمی پیر مدینے
 بحق آنکہ فیض را و فور است
 بحق شہسوار عرصہ جود
 بہ تن النساء بجاں شکل فرشتہ
 بہ کامش زہر اطعم شکر بود
 بزم نفس سرکش سخت کوشے
 بحق آنکہ چوں از فقر زد دم

چو نور اللہ شاہ مسکین گدائے
نستہ چشم بر راہ عطائے
بحق جملہ پاکان طریقت
مجازش را بدہ رنگ حقیقت
چو فرمانت رسد در آخر کار
بذکر خود ز بالنش تازہ میدار

قصیدہ

ۛ

بجناب زبدۃ العارفین قدوۃ السالکین حضرت قاضی صاحب
امام اللہ تھانوی علیہما فیضہ آمین منجانب غلام غلامان عقیدت
آئین ملک محمد دین افسرانہار بہار اولپور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ایکہ در پنجاب چوں مہر منور شنی
وایکہ بیخ ظلمت عصیاں طغیاں مسکینی
یک نظر بہر خدا بر حال زارم افگنی
کم نہ گرد داز تو چنبرے اے غنیا نرائی
ایکہ در تو نور پنہاں است از عبد الغفور
کوست در اہل صفا و معرفت صد الصدور
ایکہ در تو نور مے تابند شاہ دولہ ولی
دولت انوار رحمانی درو شد متملی
آنکہ در حق تو گفتمے و لیا نرا ولی
ایکہ اوصاف لیاں جہانرا جامعی
ایکہ بر تو لطف خاص پیر لنگر شاہ ولی
واقف اسرار ربانی خفی دہم جلی
ایکہ بار تست در عالم بہار حق دین
آن بہادر رونق اہل صفا و اہل دین

غوث دوران غوث عالم مرکز اہل تقا
 ایکہ از انوار دمطری والاگشتی مستیز
 ایکہ نور غوث اعظم دستگیر دو جہاں
 روز و شب تابد ہی اے مصدا ایماں
 ایکہ ہستی حجۃ المخلوق ارث انبیاء
 ایکہ سلطان نصیر اشان تو دامن ہی
 مخزن الطاف رحمن مودا فضاں حق
 ایں غریب و بیکس منظلوم آمد راوان
 یک نظر از بہر جملہ اولیاء اصفیاء
 مشکل من منجلی گرد و طفیل اینہم
 تا ابد در دور ماند ساغر فیضان تو
 اسمہ فی الارض مشہو کما ہو فی السماء
 چند آتشاہ مرداں ہم فقیر و ہم امیر
 آنکہ زیر پائے اوشہ اولیاء اگر دناں
 مرکز اسلامیاں مفرح روحانیاں
 پیشوائے اہل ایقاں اسرار صفا
 منزل محمود فتحا شان تو خوانم ہی
 ہبط الہام نیرداں موجب ایصال حق
 در حضور اے شہ سلطان محمود جہاں
 اتقبا و از کیا پڑ ضیاء انبیاء
 مشکل از ہر دو نوع از دنیا از دین
 لیتی من ہم رہا یمزلہ از خوان تو

من بیا و ردم ارادت از حضور ای شہا
 پس سعادت حق من شد چند اصل علی

تمام شد
 بعونہ و کرمہ

سلسلہ میقہ قادریہ مجددیہ غفوریہ
 از احقر بنی نوع انسان سگ کوہ آوان مدعو بہ محمد خلیل الرحمن
 غفر اللہ لہ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

خداوند اطفیل ذات خویشیت بقسمت من لقاء خود عطا کن

طفیل مصطفیٰ سردار عالم
 طفیل مرتضیٰ حیدر مکرّم
 طفیل حسن بصری مرد کامل
 طفیل شیخ حبیب عجمی مکمل
 طفیل آں ولی داود طائی
 بحق خواجہ معروف کرخی
 بحق شیخ عبداللہ سقطی
 بحر متہ شاہ جنید پیر بغداد
 بسیر شبلی آن قدوہ عصر!
 بحق عبد واحد شیخ یکتا
 طفیل آں شہ داناے طرطوس
 بحر مت خواجہ ہنگاری لبواالحن
 طفیل بو سعید پیر خندوم
 بحق آں ستودہ ذات اقدس
 شہ جیلاں کہ محی الدین اسم ست
 طفیل شیخ اکرم عبدالرزاق
 بحر متہ شیخ شرف الدین منور
 بحق آں بہاء دین و دنیا
 طفیل شیخ عقیل آنمنیع عشق
 بحر متہ شمس دیں صحرائے اللہ
 گدار حمن را آرم بہ پیشست

دل تیرہ مرا تو با ضیا کن!
 بمعراج ہدایت مرقت کن
 بصیرت دردلم تو دایما کن
 مرا محبوب خود امی کبریا کن
 صغیر روح را تو خوش نوا کن
 بمعروفی سمر در قرنہا کن
 یکی از بند گانت ای خدا کن
 سیاہی قلب مبدل با صفا کن
 شریعت ہم طریقہ را بیا کن
 بتوفیق ہدایت مستدا کن
 چو یوسف در جہاں مکرّم شہا کن
 بطاعت ہم عبادت بے ریا کن
 وجود مس مرا تو کیمیا کن
 غیاث الخلق زندہ مردہا کن
 بحبّ عشق خود مارا فنا کن
 نصیم از معاف گنجہا کن
 بشرف مقصد قلبی رسا کن
 مرا یارب بعالم در بہا کن
 برارج عقل کل تو پرانا کن
 بصحراء وجودم شمس وا کن
 کہ مارا ہم بدر گاہت گدا کن

بخواجه بوالحسن صاحب محاسن
 به شمس الدین گدا جو تم ترارب
 بحق شاه فضیل آنچشمه برکات
 طفیل شاه کمال عارف یگانہ
 بحق شاه سکندر نور اعظم
 طفیل آن محمد دالت ثانی!
 به تجدید شریعت ہم طریقت
 طفیل حضرت آدم بنوری
 بخاطر شیخ حبیب اللہ پیشوری
 بر ازیکہ تاز عشق بازی
 طفیل شیخ مومن اہل ایقان
 بصدیق محمد یا الہی
 محمد حافظ سبع مشانی
 طفیل شاه شعیب نوریزدان
 بحق قطب عالم غوث دوران
 مقدس اسم او عبدالغفور است
 بحق حبیب الہام ربی
 شد از اولیاء چون او نیامد
 بعلم و فضل او فضلاء دران
 بعالم نیست کس اورا نظیر
 و است بین الخلق والحق

بدنیای ہم بعقبی ذو وفا کن
 تو ہم از مکرمت جلوہ بیا کن
 یکی از خادمان اولیاء کن
 ز قید نفس و شیطان بس رہا کن
 ز آب حیوان خود جرعه ستقا کن
 کہ اسمش در جہاں احمد صد اکون
 بتوحید و حقیقت ہم خوشا کن
 او ہم جبرمارا خوش جلد کن
 پس و پیشیم جدا از ماسوا
 جناب شاہباز ذو تقی
 عیو ہم پوشش در جملہ خطا
 ز جہلم صوب صدقت راہ
 شفیع آرم و یونم را ادا کہ
 مرضیاء درونم را دوا کہ
 صوات از مقدس حجلت
 گناہم را قلم کش ہم عفا
 امان الخلق بر عالم سخا
 مہ نورش منور تا ترا کہ
 مقرر و معترف ہم مرحبا کہ
 وحید الدہر لقب اورا
 بہ بحر معرفت خوب آشنا

بیاید هر که نزد یار گاهش
 عجب شیخ است و افکار استقام
 که مرضن ظاهرا سهل دیده
 کسی کو دیده باطن بدارد
 بخاک ابر پاک اقدامش رسیده
 بهر جای رسیده آواز فیضش
 خجسته هر منور کز فروغش
 جناب قاضی سلطان محمود
 مریدان لورا یارب بکرمست
 خصوصاً این اشیم مضطرب را
 خلیل کو ذلیل تست یارب
 چو من کردم دعا ای پاک مولا

ز مرضی سقم او را خود واکن
 اطباء جمله با وی التجا کن
 بدفع مرض باطن حیه ساکن
 یہ بیند کوست ظلمت را واکن
 ملائک چشمها را تو تیا کن
 خلایق بر حصولش مشرد ها کن
 همه ظلمها نیا نرا چوں سخا کن
 که حبشش سیر بر اوج و علا کن
 مفرح با حصول مدعا کن
 تمانی دور از رنج و عنا کن
 بگویندش الہا در عنا کن
 تم تو از فضلت اجابتہ در دعا کن

کر میری امداد یا رب آج حالت زار میں
 لے بنا محبوب اپنا حُب دل میں ڈال کر
 مانگتا ہوں یا الہی عشق اپنا کر عطاء
 صدقہ خواجہ حسن اور شیخ عجمی راہنما
 حضرت داؤد طائی کے طفیل اے مالکا
 خواجہ معروف کرخی کا سے تجھ کو واسطہ
 خالق کر صاف میرا دل گہنگال کر !
 ستری سقعی کا صدقہ اور حبیبہ ذلیقدر
 صدقہ بو بکر شبلی عبد واحد خوش سیر
 خواجہ بوالفریح دیگر بوالہسن جو نامور
 بو سعید و پیر گیلانی کی خاطر رحم کر
 عارفوں کی طرح یا رب میرا حال حال کر
 پیر دولہ شاہ منور شاہ عالم دہلوی
 شیخ احمد شاہ ولی اور خواجہ مومن گہگڑی
 حضرت صدیق اور حافظ محمد متقی
 شاہ شعبی عبد الغفور آنکارف کامل ولی
 ان سبہوں کے واسطے یا رب مجھے خوشحال کر
 صدقہ سرکار عالی اور خواجہ خواجگاں
 صاحب آوان حضرت راہنماء سالکاں
 چشمہ نور حقیقت منظر گنج نہاں
 مخزن اسرار ربی واسیل حق بیگماں

کر مجھے منظور یا رب نیک میری فال کر
 آپ ہیں مرشد میرے سلطان مجلہ اولیا
 اسم اقدس قاضی سلطان محمودی ہوا
 قطب عالم غوثِ دوراں دستگیری کز در
 ڈوبتے کو بحرِ عصیاں میں کرم سے لے بچا
 معرفت میں اپنے مجھ کو اہل پر و بال کر
 عاجز و بیکیں ہوں لیکن تو مجھے مطلوب ہے
 عشق تیرا چاہیے ہر چیز سے جو خوب ہے
 جانشین کامل تیرا عالم میں جو محبوب ہے
 اُس کی خاطر دلیں تیرے جو کہ بس مرغوب ہے
 نظر رحمت سے مجھے روشن تو مثل بدر کمال کر
 میں سناؤں عرض کس کو صاحبِ تیرے سوا
 ہے نہیں دنیا میں کوئی اس فقیر کا آسرا
 تیری ہی خاطر بننا ہوں پیر کے در کا گدا
 واسطے مقبول کے منظور کر میری دُعا
 بخش نور اللہ کو یا رب عیب سے مٹال کر

شجرہ مجد دیہ قادریہ غفور بہ

از خاکسار سید نور اللہ شاہ سیالکوٹی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یا اہی فضل کر بہر محمد مصطفیٰ

صدقہ حیدر میری فریاد کو سُن صاحبِ
 دُور کرب رنج خواجہ حسن بھری کے طفیل
 واسطے نام مبارک شیخ عجمی راہِ منار
 صدقہ داؤد طائی دیہ میرے دل کی مراد
 حُرمتِ معروف کرخی رہبر راہِ ہدا
 شیخ عبداللہ کی خاطر کر عطا ذوق و طلب
 اور شرہ جنید کی برکت قلب کو کر صفا
 شیخ شبلی عبد واحد اور یوسف کیلئے
 بانک نہ خالی مجھے میں ہوں تیرے در کا گدا
 خواجہ ہنکاری و مخزومی و حضرت غوث کا
 لیکے آیا ہوں رسید اے میرے رب العلا
 حضرت عبدالرزاق اور شیخ سید شرف دین
 ان کی خاطر کر مجھے محبوب اپنا اے خدا
 صدقہ خواجہ بہاؤ الدین اور خواجہ عقیل
 اور گدار چمن کی برکت میں ہوں کچھ مانگتا
 خواجہ بوالحسن دیگر شمس عارف کے طفیل
 اور شمس الدین گدا کی واسطے سن التجار
 کر میرے دل کو منور صدقہ خواجہ فضیل
 اور کمال الدین کی خاطر بھی الم و غم ربا
 شاہ سکندر شیخ احمد یار کی خاطر مجھے
 دین و دنیا کی بہلائی بخش اے میرے خدا

صدقہ آدم بوری اور حبیب پوشتاوری
 حریت شہباز عالمی حاجتیں سب کر روا
 شیخ مومن لکڑی کے واسطے ای پاک رب
 کر مجھے اپنا لہ جاؤں بھول تیرے ماسوا
 صدقہ صدیق اور حنا قط محمد کیلئے
 سنوار میرے حال کو اے خالق ہر دوسرا
 شاہ شعیب خوش سیر عبد الغفور پر ضیاء
 کر عطا کچھ گنج مخفی سے مجھے اے مالک
 صاحب آوان حضرت قاضی عابد غائب
 غوث و قطب و پیشوا اے اولیاء
 جن کے فیض نور سے عالم بھرا معمور ہے
 یا اہی ان کی برکت کر عطا و قلبی حبل
 کر مجھے منظور یا رب صدقہ محبوب پاک
 جانشین آوان میں مسرت کا مقرر جو ہوا
 عرس نور اللہ کی کرے صاحب منظور تو
 بہر پیران خاندان و تادریہ خوشن ادا
 لاکھا صلوات ہوں بر روح ختم المرسلین
 آلہ اصحابہ ہم مؤمنین اصفیا -

ۛ

تمام شد

شجرہ قادریہ غفوریہ

مجددیہ

از سید نور اللہ شاہ ولد مولانا سید چراغ شاہ ضامن حرم

سکینا لکونی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۞

بنی نے کی عنایت مرتضیٰ کو
عطا کی حسن بصری راہنما کو
حبیب عجمی محتب با صفا کو
ولی داؤد طائی پُر سنیا کو
سخی معروت کرنی با صفا کو
ولی سہری سقطی اولیاء کو
شہ جنید منبع فیض بہا کو
ولی بو بکر شبلی پارسا کو
جناب عبد واحد مہ لقاء کو
ابوالفرح محباہ مقصد کو
خواجہ ابوالحسن افسر اتقیا کو
ملی تھی بوسعیہ ذوالعلاء کو
ریش الاولیاء غوث الورا کو

خدا نے شان بخشی مصطفیٰ کو
علی شیر خدا نے وہ محبت
حسن بصری نے دی پھر قدرت
حبیب عجمی نے قلبی فیض بخشا
بد پھر درجہ مسند نشینی
عنایت پھر ہوئی نوری امانت
بد تھا بعد زان ورثہ رانی
ہمید عشق پر قبضہ مسلا پھر
عنایت پھر ہوا وہ گنج مخفی
پس ہو گیا وہ فخر حاصل
خدا منت پھر ملی از فضل مولا
سعادت ظاہری و باطنی پھر
غفوری پھر ہوئی حاصل حشمت

دیا تھا غوث نے تاج طریقت
 عہد رزاق سے پہنچی امانت
 کیا مامور شرف الدین نے پھر
 ہوا پھر رابطہ عرفان اندر
 خزانہ فیض والا رسل گیا پھر
 ملی تھی پھر حقیقت کی امانت
 گہا رحمن نے بخشا خزانہ
 ملی تھی اُن سے پھر دستار نوری
 دیا تھا پھر انہوں نے سبق اعلیٰ
 کیا تھا شمس نے وارث درشت
 حضور کی خاص درجہ مل گیا پھر
 ہوئی بعد شش عنایت آں امانت
 ازاں بامرِ محبت اللہ تعالیٰ
 ملی پھر اُن سے سجادہ نشینی
 عطا بامرِ محبت کی آپ نے تھی
 انہوں نے شیخ یوسف کو غورا
 کر کے اُن کے محمد شاہ خلیفے
 یہ رہا یقین نے اپنا خلیفہ
 ہوئی پھر مرحمت عبدالغفور
 مراد م حضرت سلطان محمود
 ہوا پھر اُن سے چشمہ فیض جاری

عبد رزاق کاشف راز ہا کو
 شرف دین تمین بدر الدجے کو
 بھاد لدین بانی راہ ہدا کو
 ولی سید عقیل بے ریا کو
 شمس سحاب دین مجتبیٰ کو
 گہا رحمن سید خوشنما کو
 خواجہ بودا حسن بی بانوا کو
 شمس عارف رفیق کبریا کو
 امام الوقت شمس الدین گدا کو
 فضیل رحمت اللہ پیشوا کو
 جمال لدین شاہ شمس الضحیٰ کو
 سکندر المتھلی قبر سماء کو
 بلا رتبہ تھا احمد پارسا کو
 بنوری صاحب ظل بہا کو
 خلافت شاہ بہادر با خدا کو
 انہوں نے شاہ نعیم پڑھیا کو
 لیا حمد یقین نے پھر فیض بہا کو
 شعیب شاہ لدوری باصفاء کو
 بلا تھا فیض ان سے پیرما کو
 ولی آدان والے دل سبا کو
 کیا سیراب محبوب خدا کو

پھیلا یا آپ نے ہی فیض ہر سو
 میں عاجز ہوں غلام اُس مڑبگا
 بنایا ہے غنی اور شاہ گدا کو
 تصور جن کا ہے صبح و مساء کو
 بناویں شاہ گدا سے ناسزا کو
 سلام ہو ان کے جملہ اقرباء کو
 سلام ہو بر محمد پاک صلعم
 سلام ہو متقین و مسلمین پر !
 عرض کرتا ہے نور اللہ کائے ب
 سعادت بخش تو اس پر خطا کو

بھرمت انبیاء و اولیاء کے
 بٹ نادر سے نہ خالی گدا کو

(تمام شد بعون اللہ جل شانہ)

شجرہ قادریہ غفوریہ از خاکسار سہ
 نور اللہ شاہ سیالکوٹ محلہ کشمیر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللہ نون سب حمد ثنائیں
 ہر دا خالق رازق سائیں
 حاضر ناظر ہر ہر حال
 اوسے نون و ڈیا بیاض
 پاک رسول محمد سرور خلق تار و کھائیاں فی
 عشق حقیقی والیاں رمزاں سیاں لالوچ پاپیانی

دنیا تے جد سرور آسیا شرک کفر دا تخسم اڈا سیا
 سربا وحدت چا بن لایا دُور ہو سیاں گمراہیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار دکھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں نی
 نعمت فخر فخر دی لوری بخشش ہوئی دُہروں حضوری
 رفعت پائی پوری پوری ملکیں گیاں دو ہاٹیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار دکھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں نی
 شاہی فقر بنی تھیں حب اری حیدر پائی نعمت بہاری
 عشق فقر دی دولت ساری رب دتیا دُڈیا سیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار دکھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں نی
 حیدر صفدر پاسوں بہائی بصری حسن فضیلت پائی
 شمع عشق دی خوب جگائی فلک گیاں روشنائیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار دکھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں نی
 پھر حبیب عجمی دے خانے وجے وحدت دے شہانے
 اس زمانے مرد یگانے ملکیں دُھماں پائی رنی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار دکھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں نی
 کھداؤد خدا دے پیارے عشقوں پائے منسوب بہارے

کشفوں ڈٹھے عرش منارے ہو یاں قلب صفایاں فی !

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں فی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں فی

پھر حضرت جی معروف یگانے حاصل کیتے فقر خزانے

خبراں گیاں وچہ جہانے کیتیاں لمیاں دہائیاں فی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں فی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں فی

پھر وراثت نور خدا می حضرت سسری سقطی پائی

فیضوں خلقت تار و کھائی ندیاں نور و گائیاں فی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں فی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں فی

کیتی اللہ پاک اعانت ! پائی ولی حنیف امانت

آنحضرت پھر صحیح سلامت کردیتاں بھلیاں فی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں فی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں فی

ابوبکر شبلی دے تائیں ! پھر عنایت کیتی سائیں

وہ خدا دے چاہیں چاہیں سرتے پنڈاں چاہیاں فی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں فی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاں لالوچہ پائیاں فی

مریدے خواجہ عبدالواحد پائے شان مراتب بے حد

بنیا کامل پیر موحّد بیخاں کفر اڈائیاں فی

پاک رسول محمد سرور خلتقاں تار وکھاٹیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی
 خواجہ ابوالفرح پیارے حاصل کیتے درجے بہارے
 وڑیا چل خدا دربارے کیتیا خوب کھاٹیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلتقاں تار وکھاٹیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی
 پچھوں ابوالحسن ہنکاری لائی نال خدا سے دیاری
 دلوچہ تاہنگ وصلدی بہائی حرصاں گل گواٹیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلتقاں تار وکھاٹیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی

استخیں پچھے نال ارادت پائی ابوسعید سعادت
 کیتی رب دی خوب عبادت مال بیا سب ساٹیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلتقاں تار وکھاٹیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی

حضرت ابوسعیدوں جانی سندھیاں پائیاں پیرگیلا نی
 محی الدین ولی لاٹانی بٹیریاں بنے لاسٹیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلتقاں تار وکھاٹیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی
 عبدالقادر اسم گرائی محی الدین لقب سے نامی
 گھر گھر فیض پھیلائے عانی ملکا لالوچہ دوہایاں نی

پاک رسول محمد سرور خلتقاں تار وکھاٹیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی

بام فقر و بیچارگی چھاتی ۵۱ جتیاں لمبیاں دایاں نی
 مڑ کے حضرت پیر منور وڈیا بحر فقر دے اندر
 بنیا عارف ولی قلندر اللہ دتیاں شاہیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیان لا نوچہ پائیاں نی
 پھر حضرت شاہ عالم عالی پائی شان شرافت والی
 وڈیا اندر عشق کھالی میلاں ساڑ و بجاہیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیان لا نوچہ پائیاں نی
 مڑ کے شیخ احمد مستانی حاصل کیتا قرب حقانی
 درشن دتا دلبر حبابی حنیڈیاں نت ادائیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیان لا نوچہ پائیاں نی
 شیخ حنیڈ لپشاور والے مڑ مڑ پیتے عشق پیالے
 مرشد تھیں لے فقر نوالے پیریاں آپکھاہیاں نی

پھر صدیق صداقت پائی بحر فقر و چہ بٹی لائی !
 نوری رنگن چڑھی سوئی بلیاں نیک و بد ہائیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیان لا نوچہ پائیاں نی

مڑ کے حافظ صاحب عالی بی دراشت مرشد وائی
 نام محمد شان کمالی پایاں سب وڈیاہیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیان لا نوچہ پائیاں نی

کہتے کھلے بہت سیانے گلاں عشق سناٹیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
عشق حقیقی والیاں رزراں سیاند لالوچہ پائیاں نی

استھیں پچھے آئی واری حضرت پاک محب غفاری
عبد غفور ولی ستاری عشقوں پنڈاں چائیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
عشق حقیقی والیاں رزراں سیاند لالوچہ پائیاں نی

نور قدیم محبوب حقانی سینے پہ سینے نال آسانی
آخر پھٹا آن آوانی ! لاٹاں عرش پنچپایاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
عشق حقیقی والیاں رزراں سیاند لالوچہ پائیاں نی

پایا فیض تے قلب صفائی حضرت قبلہ ولی الہی
ناں سلطان محمود خدائی پیرا رتہ بلایاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
عشق حقیقی والیاں رزراں سیاند لالوچہ پائیاں نی

صدقہ ولی محبوب پیارے جینول ہر دم فضل نطائے
میں پر کرم کر وجے بھائے کراں ہمیش دعایاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
عشق حقیقی والیاں رزراں سیاند لالوچہ پائیاں نی

جس دم ہو یا فضل رباناں چڑھ سیا سی چن وجہ آواناں
خبراں ہو یاں ملک جہاناں پایا فیض لوکایاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 حضرت قسبہ عالم تائیں رنگیں رنگیا اللہ سائیں
 کر کے قرب حضور عطا میں رمزاں سب سمجھا ئیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں رمزاں سیاندا لالوچہ پائیاں نی
 کشف کرامت جدوں باہر خلقت اندر کیتی ظاہر
 بھید اسراروں کر کے باہر لاٹاں عشق چلا یاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں رمزاں سیاندا لالوچہ پائیاں نی
 گھر گھر فیض ولید اجاری تابع ہو گئی خلقت ساری
 رحمت کیتی اللہ باری نوری جہڑیاں لائیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں رمزاں سیاندا لالوچہ پائیاں نی
 موجیں آیا بحر حقیقت ! واقفکار رموزہ طریقت
 عارف حامی کار شریعت دینی پشت پناہیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں رمزاں سیاندا لالوچہ پائیاں نی
 وچہ دعائیں اثر زیا دہ جس دم مسگدا ولی خدادا
 پورا ہوندا ولی ارادہ اللہ تائیں بہا ئیاں نی
 پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی
 عشق حقیقی والیاں رمزاں سیاندا لالوچہ پائیاں نی

قلب منور جسے ظاہر اِکو جیسے باطن ظاہر

قرآن شریف حدیثوں باہر وچہ عمرناں چہڑ ہائیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی

جس پر نظر کرم دی ہوئی کُل پلیدی اُسدی ہوئی

ہر دی خوب کرن دلجوئی نیک ادا میں پائیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی

میں بھی قدم ولی دا پھڑیا سنگ اصحاب کھف دے لیا

دیکھ لو اں مہمن قسمت اڑیا کد تک ہوں ہمراہیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی

ولیا تینہتوں دارے جانواں تین بن کسنوں حال سناواں

کھنڈ لدا مطلب پاواں تیں بن ہو رہے جائیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی

عشق رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی

نور اللہ سے تیرا بردا ہر دم وچہ ہجر دے مردا

لاہ دے دے دلے اتوں پردا کاہنوں مدتاں لاسیاں نی

پاک رسول محمد سرور خلقاں تار و کھائیاں نی

عشق حقیقی والیاں مزاں سیاند لالوچہ پائیاں نی

میں ایہ شجرہ لکھ وکھایا نالے اپنا حال سنایا

جیکر وہ متطور می آیا :
 موجاں ہوں سوایاں نی :
 پاک سول محمد سرور خلقاں تار دکھائیانی
 عشق حقیقی والیاں مزاں سیاندا لالوچہ پائیانی

تہمامرشد

بسم اللہ الرحمن الرحیم

خدا یار کار ساز ابے نیازا
 بحرمت ذات برکات عالی
 فضل تھیں دور کو سارے میرٹھے
 بحرمت مرتضیٰ عالی بہادر
 کریں مینوں طریق سنت عامل
 حبیب عجمی دی خاطر پاک تبا
 بحرمت خواجہ داود طای
 عطا کردل میرکڑوں عشق چہر فی
 تے حضرت شیخ عبداللہ دینا
 ولی جنید دے صدقے کرما
 بحرمت شیخ شبلی مرد عار
 بحرمت عبد احد شیخ عالم
 بخاطر شیخ یوسف پیرادی
 غریباں پرور عا جز نوازا
 خدا یاد دور کر غفلت دی جالی
 بحرمت مصطفیٰ صلی وسلم
 عطا کر خلق و خواطوار نادر
 بحرمت حسن بھری پیر کامل
 مٹا دے نفس دے انکار سہا
 خداوند امیری کر راہنمائی
 بحرمت خواجہ معروف کرنی
 پیالہ ذوقد امینوں عطا کر
 کریں متطور جو میری تمنا
 دکھا مینوں بھی دھندے معارف
 تو کر دے صاف میرا نفس ظالم
 تو کر آساں ہر مشکل اساڈی

طفیل خواجہ ہنکاری پیائے
 بحرمت شیخ مخزومی تو مولا
 برائے شیخ محی الدین جیلان
 بحرمت پیر خواجہ عبدزاق
 بحرمت شیخ شرف الدین انور
 بھاؤ الدین دے صدقے الہی
 عقیل اللہ جو صاحب زتیرا
 بہ برکت شاہ شمس الدین کامل
 بحرمت شاہ گدار حسن عالی
 جو خواجہ بوالحسن عارف بیگانہ
 بہ برکت شمس عارف دی خدایا
 تے شمس الدین گل جود و ستیرا
 ولی فضیل دی خاطر الہی
 بحرمت شاہ کمال الدین نوری
 خداوند بحرمت شاہ سکندر
 طفیل کابلی احمد پیائے
 برائے خواجہ آدم بنوری
 بحرمت شاہ بہادر جی کوہاٹی
 تے برکت شیخ یوسف نامودی
 محمد جو نعیم ہے شیخ عالی
 بحرمت شاہ محمد شاہ ولایت
 میر دل عشق تیرا جوش مارے
 عطا کر عشق اپنے داپیالہ
 تو دیکھ تو فیق ماراں نفس شیطان
 رکھیں دن رات اپنے عشق مشتاق
 رکھیں دریائے عشق اندر شناور
 تو اپنے عشق دی پیوہ شنائی
 طفیلش کر تو روشن سینہ میرا
 تو اپنے عشق اندر رکھ شامل
 کریں پُر عشق میرا سینہ خالی
 طفیل اُس دے بنا عشق نشا
 رکھیں مردم تو عشق اندر سوایا
 طفیلش تازہ رکھیں عشق میرا
 کریں توں صادق دل میر گیا ہی
 کرم تھیں بخش دے مینوں حضوری
 رکھیں دائم تو اپنے عشق اندر
 میرے سینے میں لاٹاں عشق کا
 میر دل دی کریں امید پوری
 عطا کر عشق اپنے دی تو کھائی
 حضوری دے توں ہادی ہر مگر
 طفیلش دے توں نعت عشق الی
 توں عشق اپنا کریں مینوں عنایت

سخی صدیق دینی طر تو سائیں
 الہی صدقہ حافظ محمد
 محمد جی شعیب بدال خاطر
 برائے عزت عبد الغفوری
 بحرمت قبلہ عالم پاک مسعود
 جو کامل پیر ہے آدان والا
 تیرا محبوب اللہ نظر آئے
 میں نے لکھ کر ایا رب عا میں
 میں غمرہ مار کر چے پیر و رساں
 جہن میں پیر دا دیدار پاواں
 خداوند نوں حمد لکھاں نہراں
 ختم مذکور ہے اللہ دے ناموں

تو اپنے عشق دا جلوہ دکھائیں
 و سائیں پر تو ابر عشق سجد
 میرے دل میں تو عشق اپنا عطا کر
 تو اپنے عشق تھیں کر سینیہ نوری
 گرائی اسم ہے سلطان محمود
 کلیجے عاشقاں ٹھنڈ پالو والا
 مبینوں اوہ و صلا کا سہ ملا ہے
 توں میرے پیر دا کوچہ دکھائیں
 میں پلکاں نال گلیاں صاف کر سں
 میں سو سو وار چند اپنی گھاں
 تے صلوتاں بنی تے بیشماراں
 تے منگاں فضل نیت رب التاموں

تمہا مرشد

بسم اللہ الرحمن الرحیم ط

شجرہ غفوری

از جناب حضرت مولانا سید چمن شاہ صاحب بھرانوی ضلع روہتیلی
 ربا بھیج درود بنی تے جیونکر مہینہ بہاراندے
 ہر ہر قطرے سو سو واری دونے لکھ نہراں دے

احمد دارت شان و دہایا گھل پیغام معراج
 مخرفقردا تاج پوایا ! دان وڈے سرکاراندے
 ربا بھیج درود بنی تے جیونکر مینہ بہاراندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دوتے لکھ نہراراندے
 توڑوں ہو یا حکم ربا نہ پایا حضرت علی خزانہ
 خواجہ حسن مرید شہانہ واقف سراسر اراندے
 ربا بھیج درود نہراران جیونکر مینہ بہاراندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دوتے لکھ نہراراندے
 حضرت شیخ حبیب عجم دا محرم بنیاد م قدم دا
 شیخ داوڈ طائی گل پای یار ملے سنگ یاراندے
 ربا بھیج درود نہراران جیونکر مینہ بہاراندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دوتے لکھ نہراراندے
 بن عارف معروف کہا یا سری سقطی نوں وڈیا یا
 شیخ حنید یقین لے آیا رستے نیک اطواراندے
 ربا بھیج درود نہراران جیونکر مینہ بہاراندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دوتے لکھ نہراراندے
 شبلی ابو بکر پھر ہوئے مل میدان رصا کھلوئے
 حضرت عبدالواحد تیمی محرم سچیاں ساراندے
 ربا بھیج درود بنی تے جیونکر مینہ بہاراندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دوتے لکھ نہراراندے
 حضرت ابوالفرح کمالے پائے حال احوال نوالے

حضرت ابوالحسن ہنگامی توڑے کبر ہنگام اندے
 رہا بھیج درود نبی تے جیونکر مینہ بیمار اندے
 ہر قطرے سوسواری دونے لکھ ہزار اندے

حضرت ابوسعید مبارک ولی پیارے دب تبارک
 حضرت غوث الاعظم میراں دکھ وندے دکھیا راندے
 رہا بھیج درود نبی تے جیونکر مینہ بیمار اندے
 ہر قطرے سوسواری دونے لکھ ہزار اندے

حضرت شاہ دولہ دریائی بن دولہا گجرات سوہائی
 حضرت شاہ منور نوروں نور بنائے نار اندے
 رہا بھیج درود نبی تے جیونکر مینہ بیمار اندے
 ہر قطرے سوسواری دونے لکھ ہزار اندے

حضرت عالم دلی والے شوق شرا بانڈے متوالے
 حضرت شیخ احمد ملتانی روگ کھڑن بیمار اندے
 رہا بھیج درود نبی تے جیونکر مینہ بیمار اندے
 ہر قطرے سوسواری دونے لکھ ہزار اندے

حضرت شیخ عبید پشوری جہولن ملک اُدی سرخوڑی
 حضرت شیخ صدیق محمد! سا کھتی سجن غارا اندے
 رہا بھیج درود نبی تے جیونکر مینہ بیمار اندے
 ہر قطرے سوسواری دونے لکھ ہزار اندے

حضرت حافظ شیخ محمد مرشد بنے بنائے مرشد
 حضرت شیخ شعیب حضوی شجر کرم گلزاراں دے

ربا بھیج درود نبی تے جیونکر مہینہ بہار اندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دونے لکھ ہزار اندے
 حضرت صاحب صورت غفوی جھاتی پان ملائک لوری
 دہن غفوری دہن غفوری صدقے تیریاں دہار اندے
 ربا بھیج درود نبی تے جیونکر مہینہ بہار اندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دونے لکھ ہزار اندے
 واہ سلطان محمود آدانی دیکھ لیا شاہ دولہ ثانی
 یا ڈکھا محبوب کنعانی وکدا وچہ بازاراں دے
 ربا بھیج درود نبی تے جیونکر مہینہ بہار اندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دونے لکھ ہزار اندے
 چین شاہ سخی سلطاناں غازی مردا پاک جواناں
 دُر دُر رُلدا پھراں تھاناں سنگ رلا ابرار اندے
 ربا بھیج درود نبی تے جیونکر مہینہ بہار اندے
 ہر ہر قطرے سوسو واری دونے لکھ ہزار اندے

تہام شد

سلسلہ شریفیہ قادریہ غفویہ

درد وازدہ ماہ

از سید چمن شاہ صاحب بجزالوی تحصیل گوجران
ضلع راولپنڈی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
چیت

چیت جینے یا بنی اللہ موڑ و مہر ہاراں
حضرت شیرا پاویں پھیرا تیرا نام پکاراں
وچہ بسا کھے سفری ہو کے مرشد بصری کھیاں
بجی نال حبیب عزنی دے خوب کراں گفتاراں

جیلھے تائی اتے اکائی طائی کرے عطائی
چرخ چڑھایا گردش چرخ کرنی لسی ساراں
ہاڑ ہواڑ دن جاوے سختی ستری سقطی پیرا
کھنی امید جیند سخی تے قید چھٹے دکھیاں

ساون نام صدیق اکبر داسبلی اگے پاواں

غم کرا دے تم تیمی نسن سب آزاراں
 بہا دوں ابوالفرح دواوے فرخ غماند کدے
 ابوالحسن از لدے حسنوں جہاں لوں سزاراں

اسوں آس اُمید پچاسی ابوسعید حضوی
 عنوث ربانی شاہ جیلانی وقف اسراراں
 کتک کد تک راہ اڈیکاں شاہ دولہ گجراتی
 حضرت نور منور باہجوں چین چین سب خاران

مگھر راز دلیدا عالم کات پسندے آوے
 شیخ احمد ملتانی پاوے مل تانی دیاں تاراں
 پوہ پیامن موہ اسادامومن پدہ دیسی
 شیخ صدیق رفیق الہی تنکی نال پیاراں

مانگھ اندردی تاہنگ جگامی ہشت نگر دے الی
 نظر شعیب کرم دی پاوے عیب چھین بدکاراں
 پھاگن ساتھ رلاوے ساجن صاحب صوٹھ حضوی
 چن آسمانی پیر آوانی یار ملاوے یاراں

تہام شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مدینے کے گدا دیکھے میں دنیا کے مال اکثر دے دیتے ہیں نقد پیر مجھے کے غلام اکثر

شجرہ طیبہ قادریہ عالیہ محمودیہ

کر عنایت عشق احمد مجتبیٰ کیواسطے
حل کر مشکل علی المرتضیٰ کیواسطے
خواجہ بھری حسن نور الہدیٰ کیواسطے
اس حبیب عجمی شیر بالقاء کے واسطے
حضرت داؤد طائی با صفا کے واسطے
حضرت معروف کرنی پیشوا کے واسطے
سری سقطی بادشاہ حق نما کیواسطے
جنید شاہ بغدادی پیر ہدا کے واسطے
ابو بکر شبلی سراج اصفیاء کیواسطے
شیخ عبدالواحد شمع ہدا کے واسطے
از طفیل ابوالقرح یوسف ضیا کیواسطے
ابوالحسن شیخ شیوخ بادشاہ کیواسطے
کردے واصل بو سعید اسنا کیواسطے
شاہ عبدالقادر قدرت نما کے واسطے
شاہ دولہ فضل مولا اولیاء کے واسطے
از طفیل شاہ منور شہنشاہ کیواسطے
شاہ عالم دہلوی عالم علاء کیواسطے

اے خداوند اتو عالی بارگاہ کیواسطے
ہے میری یہ التجا تجھ سے اے العالین
کر عطا عشق الہی قول بھی ہوں با صفا
کر عنایت دل میں میرے حبیب اپنی اے عزیز
رحم کر بر حال زادم اے کریم الاکرمین
نفس شیطان سے پناہ دے اے میرے عزیز
کر مدد اے خالق اے مالک کون مکان
دور کر ظلمت منور کر دے سینے کو میرے
کر عنایت عشق اپنا اور حبیب پاک کا
کھول دے اسرار وحدت اے میرے رب الرحیم
اب دکھا دے یا الہی معنوی حسن و جمال
ہو تجلی حسن ازلی دل پہ میرے آشکار
آرزو کرتا ہوں یا ملجا و ماوا سبکیاں
حادثوں میں مبتلا ہوں بے رہائی اے رحیم
از طفیل شاہ گجراتی اندھیرا دور کر
کو منور دل میرا سب دور کر کرب و غم
علم و عرفان کر عطا ہو سینہ میرا پر نور

کر عنایت کی نظر سر سبز کر نخل مراد
 پار کر بھنور کے غوطوں مجھے افنی والی
 حسن سیرت دے مجھے اور صدق اخلاق
 صبر و شکر و رحمت حق اور صراط مستقیم
 یا الہی رحم کر بر حال زارم بقیہ
 عارف کامل مجاہد معدن اسرار حق
 راہنمائے عاجزاں محبوب العالمین
 سن سخی سلطان محمود مقام میں ڈگیا سفل
 تیرے گھاٹ کرامت دیکھی منہ کالا لے نیا
 سن کے سخی سلطان ادانی پھر کاسا ملیا
 مشکلیں ہوں آساں لے جنت اللعالمین
 طوطی بستان قادر بلبیل باغ آوان
 شیخ احمد شاہ ملتان ذوالعطا کیواسطے
 جنید شاہ پشاور ی بر صفا کیواسطے
 شیخ صدیق محمد مقتدا کے واسطے
 کو عطاء حافظ محمد با صفا کیواسطے
 شاہ محمد با شعیب اتقیا کیواسطے
 حضرت عبدالغفور اعلیٰ العلاء کیواسطے
 حضرت سلطان محمود کامل پیشوا کیواسطے
 کد نکلاں کد دیکھاں تنویریں سیلاب کلاں
 ظاہر باطن اجلا کر دے بن پڑے دیاں راں
 کون مڑے درباروں خالی مڑ مڑا لکھ جگارا
 حضرت محبوب عالم پیر ما کے واسطے
 حضرت احمد بخش کامل پیر ما کے واسطے

بہتری کر دین و دنیا میں میرے پُر دگار
 برکت پیران شجرہ قادر یہ کے واسطے

تہام شد

نام کتاب ————— چشمہ نور
 مصنف ————— مولوی سید نور اللہ شاہ سیالکوٹی
 صفحات ————— ۶۴
 قیمت ————— پچاس پیسے کے ڈاک ٹکٹ برائے محصول
 ارسال کریں

سنے اشاعت ————— جولائی ۱۹۶۹ء بر بار دوم
 ناشر ————— عبدالرشید سلطانی قادری
 پریم گلی ۵۵/۱۳ دل محمد روڈ لاہور

مطبوعہ
 کرامت علی پریس . لاہور